

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie VIII./2020
Senát III

Uznesenie:

spisová značka	III. ÚS 294/2020
populárny názov	Zabezpečovacie opatrenie
sudca spravodajca	Martin Vernarský
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	04.08.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Cieľom zabezpečovacieho opatrenia je eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Zabezpečovacím opatrením sa teda má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie. Vzhľadom na zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní a rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neuplatňuje princíp kontradiktórnosti a princíp rovnosti strán sporu tak striktne ako v konaní vo veci samej. Všeobecný súd tak nemusí pri zisťovaní rozhodujúcich skutočností dbať na všetky formality, ako to je pri riadnom procesnom dokazovaní vo veci samej, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Uvedené platí tak na úrovni rozhodovania na súde prvej inštancie, ako aj pri rozhodovaní na súde odvolacom.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd Bratislava IV uznesením zo 17. mája 2019 rozhodol o návrhu žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, že zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vo vlastníctve sťažovateľky ako žalovanej na zabezpečenie pohľadávky žalobcu v sume 91 467,92 € s príslušenstvom a žalobcovi priznal voči žalovanému náhradu trov konania. Proti uzneseniu okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že uznesenie okresného súdu (vo výroku) ako vecne správne potvrdil.
z odôvodnenia	Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že napadnutým uznesením, ktorým krajský súd potvrdil uznesenie okresného súdu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia, boli porušené jej základné práva podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za nezákonné z dôvodu nesprávneho hodnotenia zisteného skutkového stavu krajským súdom, ktoré je podľa sťažovateľky svojvoľné, keďže je v rozpore s elementárnou logikou.

Porušenie práva vlastníť majetok sťažovateľka zdôvodnila zásahom do jej podnikania.

Ústavný súd konštatuje, že inštitút „zabezpečovacieho opatrenia“ po rekodifikácii civilného práva procesného s účinnosťou od 1. júla 2016 zaviedol Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“). Jeho účel vymedzuje § 343 ods. 1 CSP, podľa ktorého zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia, jeho dôsledky a spôsob zániku upravuje primerane § 324 a nasl. CSP (ustanovenia o neodkladnom opatrení).

Zabezpečovacie opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov civilného procesu, ktorého cieľom je posilnenie postavenia veriteľa, a to zriadením záložného práva na špecifikovaný majetok dlžníka na zabezpečenie jeho pohľadávky, ktorá by mohla byť neskôr judikovaná alebo už bola judikovaná, s cieľom, aby sa zamedzilo alebo zredukovalo možné nebezpečenstvo neuspokojenia pohľadávky veriteľa (M. Števec a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck : Bratislava, 2016, s. 1155).

Ako už bolo uvedené, cieľom zabezpečovacieho opatrenia je eliminovať nepriaznivé následky, ktoré by mohli v priebehu konkrétneho civilného sporového konania nastať. Zabezpečovacím opatrením sa teda má poskytnúť rýchla ochrana porušených alebo ohrozených práv subjektu, ktorý podal návrh na jeho nariadenie. Vzhľadom na zmysel tohto procesného inštitútu sa v konaní a rozhodovaní o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia neuplatňuje princíp kontradiktórnosti a princíp rovnosti strán sporu tak striktnie ako v konaní vo veci samej. Všeobecný súd tak nemusí pri zisťovaní rozhodujúcich skutočností dbať na všetky formality, ako to je pri riadnom procesnom dokazovaní vo veci samej, postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná. Uvedené platí tak na úrovni rozhodovania na súde prvej inštancie, ako aj pri rozhodovaní na súde odvolacom (III. ÚS 670/2017).

Z hľadiska sťažovateľkou uplatnenej argumentácie ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že posudzovanie podmienok na vydanie zabezpečovacieho opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) pristupuje k preskúmvaniu ústavných sťažností, v ktorých sťažovatelia namietajú porušenie svojich práv neodkladným opatrením alebo zabezpečovacím opatrením veľmi zdržanlivo, vychádzajúc z právneho názoru, podľa ktorého zásadne nie je oprávnený zasahovať do rozhodnutí všeobecných súdov, ktorými nariaďujú neodkladné alebo zabezpečovacie opatrenia, a to nielen preto, že nie je opravnou inštanciou v rámci sústavy všeobecných súdov, ale aj preto, že ide o také súdne rozhodnutia, ktorými sa do práv a povinností účastníkov konania nezasahuje konečným spôsobom (m. m. IV. ÚS 82/09). Ústavný súd meritórne posudzuje neodkladné a zabezpečovacie opatrenia zásadne iba v ojedinelých prípadoch a k zrušeniu napadnutého rozhodnutia o nariadení neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia alebo o zamietnutí návrhu na jeho vydanie pristupuje len za celkom výnimočných okolností. Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o neodkladných a zabezpečovacích opatreniach iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Ústavný súd podotýka, že nespúšťa zo zreteľa rozdielnosť bývalej právnej úpravy predbežných opatrení a súčasnej právnej úpravy neodkladných opatrení, najmä oslabenie dočasnosti a provizórnosti neodkladného opatrenia, keďže jeho vydanie nemusí obligatórne nadväzovať na konanie vo veci samej (IV. ÚS 282/2018).

Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na

súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného alebo zabezpečovacieho opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené (m. m. IV. ÚS 136/2014).

Ústavný súd poukazuje tiež na to, že účelom zabezpečovacieho opatrenia je dočasná úprava práv a povinností strán sporu, ktorá neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Všeobecný súd zabezpečovacím opatrením dočasne a predbežne upravuje pomery strán sporu, pričom je dôležité, že je povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa vydania takého opatrenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje (m. m. IV. ÚS 257/2010).

Krajský súd v relevantnej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia najmä uviedol:

„Žalobca sa domáhal nariadenia zabezpečovacieho opatrenia v spore o zaplatenie peňažnej pohľadávky vo výške 91.467,92 Eur s prísl., ktorá mu bola súdom prvej inštancie priznaná rozhodnutím vo veci samej. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, rozsudok nie je právoplatný. Žalobca v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia o.i. uviedol, že žalovaný dňa 13. 12. 2018 založil všetky svoje pohľadávky a to v zmysle zmluvy o zriadení záložného práva k pohľadávkam ..., v prospech záložného veriteľa .... Túto skutočnosť potvrdil aj žalovaný v odvolaní voči uzneseniu o zriadení záložného práva. Je irelevantné tvrdenie žalovaného, že zriadením záložného práva nedošlo k zníženiu majetku žalovaného alebo ohrozeniu prípadnej exekúcie, ale zriadením záložného práva žalovaný len získal úvery potrebné pre svoje podnikanie. Odvolací súd musí prisvedčiť žalobcovi, ktorý zostal v obave, či jeho pohľadávka bude vôbec v budúcnosti žalovaným uspokojená, keď žalovaný zaťažovaním svojho voľného majetku môže mariť vymoženie pohľadávky. Taktiež je bez právneho významu, či záložné právo k nehnuteľnostiam v prospech ... bolo zriadené pred alebo po nadobudnutí vlastníckeho práva žalovaným. Na zdôraznenie odvolací súd uvádza, že zriadenie záložného práva z hľadiska proporcionality neobmedzuje žalovaného vo vykonávaní podnikateľskej činnosti. Z listinných dokladov založených žalobcom ďalej vyplýva, že na predmetnej nehnuteľnosti je navyše už zriadené záložné právo v prospech ... podľa .... zo dňa 21.1.2019, kedy bola uzatvorená aj kúpna zmluva na nehnuteľnosť. Žalobca ako veriteľ bude druhý v poradí.

Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že v konaní boli splnené podmienky pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva k nehnuteľnosti, nakoľko je tu existencia obavy zo zmarenia exekúcie, ktorá vyplýva zo správania žalovaného. Žalovaný založil všetky svoje pohľadávky voči tretím osobám v prospech ..., na nehnuteľnosti je zriadené záložné právo v prospech ... a sám žalovaný tvrdí, že pohľadávka žalobcu, ktorá mu bola súdom priznaná, neexistuje. Práve zriadením záložného práva sa má posilniť okrem iného aj vymožitelnosť pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správne vo výroku potvrdiť a to v zmysle § 387 ods. 1 CSP.“

Ústavný súd je toho názoru, že sťažovateľkou napadnuté uznesenie krajského súdu známky zjavnej svojvôle nenesie. Krajským súdom prijatý záver o tom, že žalobca v konaní osvedčil existenciu obavy zo zmarenia exekúcie, vychádza z logickej úvahy opierajúcej sa o primerané odôvodnenie. Úvahy uvedené v odôvodnení uznesenia krajského súdu nemožno považovať ani za také, ktoré by boli v rozpore so zmyslom a účelom zabezpečovacieho opatrenia. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto

	<p>názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecného súdu.</p> <p>Predovšetkým sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľky, že kúpou nehnuteľnosti sa posilnila istota veriteľov (v tomto prípade žalobcu) na úhradu ich záväzkov, pretože sťažovateľka síce získala do svojho vlastníctva nehnuteľný majetok, tento je však založený v prospech úverujúceho subjektu, čo znamená, že ide o majetok zaťažený prednostným záložným právom iného veriteľa. Nesprávny je tiež záver sťažovateľky, že poskytnutím kontokorentného úveru získala pohľadávku voči banke, pretože čerpaním kontokorentného úveru jej zasa vzniká záväzok voči banke na vrátenie úverových prostriedkov.</p> <p><u>Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol:</u></p> <p>Ústavnú sťažnosť odmieta ako zjavne neopodstatnenú.</p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 670/2017
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	predbežné opatrenie záložné právo práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.